

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

11–15. septembar 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 15. 9. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.450,32	-0,16%	14,07%
Dow Jones Industrial	SAD	34.618,24	0,12%	11,81%
NASDAQ	SAD	13.708,33	-0,39%	18,66%
Dax 30	Nemačka	15.893,53	0,94%	22,67%
CAC 40	Francuska	7.378,82	1,91%	19,83%
FTSE 100	Velika Britanija	7.711,38	3,12%	5,90%
NIKKEI 225	Japan	33.533,09	2,84%	20,29%
Shanghai Composite	Kina	3.117,74	0,03%	-2,57%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	3,21%	13,7	167,0
	10y	2,67%	6,5	90,3
Francuska	2y	3,48%	13,9	208,5
	10y	3,22%	7,9	90,7
Španija	2y	3,56%	10,1	182,8
	10y	3,74%	9,6	82,3
Italija	2y	3,88%	11,6	130,9
	10y	4,46%	11,2	41,0
UK	2y	5,02%	-4,8	189,6
	10y	4,36%	-6,5	119,3
SAD	2y	5,04%	4,2	117,0
	10y	4,33%	6,7	88,5
Kanada	2y	4,73%	5,6	91,5
	10y	3,74%	6,5	59,4
Japan	2y	0,02%	1,8	10,2
	10y	0,71%	5,9	45,8

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0672	-0,31%	6,66%	USD/EUR	0,9370	0,30%	-6,24%
EUR/GBP	0,8607	0,20%	-1,24%	USD/GBP	0,8065	0,50%	-7,41%
EUR/CHF	0,9567	0,09%	-0,44%	USD/CHF	0,8965	0,40%	-6,65%
EUR/JPY	157,82	-0,22%	9,91%	USD/JPY	147,87	0,07%	3,05%
EUR/CAD	1,4428	-1,10%	9,24%	USD/CAD	1,3519	-0,81%	2,42%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP*			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,65%	-0,3	299,0	5,31%	1,0	303,0	5,19%	0,0	349,4	1,70%	-0,6	191,2
1M	3,76%	8,0	308,2	5,33%	-0,2	230,9	5,34%	2,6	313,1	1,71%	0,0	191,7
3M	3,88%	7,8	284,8	5,40%	-0,9	195,7	5,44%	0,0	282,1	1,69%	1,9	189,9
6M	4,06%	10,3	244,7	5,47%	-0,6	160,5	5,55%	-1,1	232,4	1,54%	2,9	199,7
12M	4,17%	8,3	194,6	5,42%	-0,2	129,8	5,62%	-4,6	175,8	1,11%	3,7	169,3

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0.25	14. 9. 2023.	26. 10. 2023.	4.00
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0.25	26. 7. 2023.	1. 11. 2023.	5,25–5,50
Banka Engleske	5.25	0.25	3. 8. 2023.	21. 9. 2023.	5.50
Banka Kanade	5.00	0.25	12. 7. 2023.	25. 10. 2023.	5.00
Narodna banka Švajcarske	1.75	0.25	22. 6. 2023.	14. 12. 2023.	2.00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,31% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0632 do 1,0769 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0649 do 1,0751 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak je dolar oslabio prema evru usled očekivanja podataka o inflaciji u SAD koji će biti objavljeni u sredu. Pored toga, objavljeni su i podaci o istraživanju koje je sproveo Blumberg o očekivanjima potrošača za zonu evra, koji su pokazali da su procene stope rasta BDP-a za 2024. godinu smanjene sa 1,0% na 0,8%, dok su procene inflacije povećane za 2023. godinu (sa 5,5% na 5,6%) i 2024. godinu (sa 2,5% na 2,7%).

U utorak je evro oslabio prema dolaru usled očekivanja sastanka ECB-a koji će se održati u četvrtak. Tokom dana, objavljen je podatak o ZEW indeksu ekonomskih očekivanja za Nemačku u septembru, koji se povećao sa -12,3 na -11,4, dok je ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije smanjen sa -71,3 na -79,4 i dostigao je najnižu vrednost u prethodne tri godine. ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra smanjen je u septembru sa -5,5 na -8,9, dok je ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije takođe smanjen, sa -42,0 na -42,6.

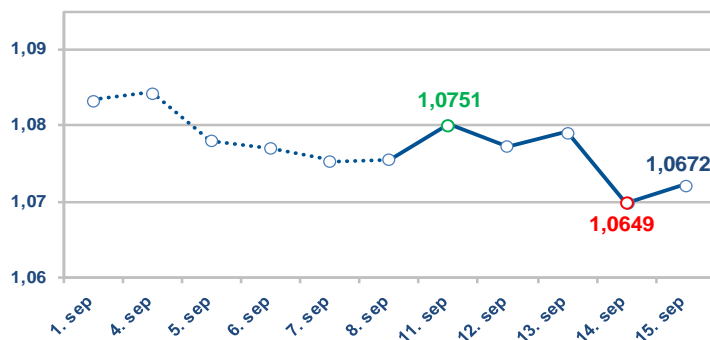
U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,31%

U sredu je na početku dana evro blago oslabio prema dolaru nakon objavljivanja podatka o industrijskoj proizvodnji za jul u zoni evra, koja je na mesečnom nivou smanjena za 1,1%, nakon rasta od 0,4% u junu, dok je na godišnjem nivou smanjena za 2,2%, nakon pada od 1,1% u junu. Međutim, dolar je blago oslabio nakon izlaska podatka o baznoj inflaciji, koja je na godišnjem nivou smanjena sa 4,7% na 4,3% u avgustu i našla se na najnižem nivou od septembra 2021. godine. Stopa rasta potrošačkih cena u SAD na godišnjem nivou porasla je sa 3,2% na 3,7%, dok je na mesečnom nivou porasla za 0,6%, nakon 0,2% u julu i zabeležila najveći rast od juna 2022. godine.

U četvrtak je evro osetno oslabio prema dolaru nakon što je ECB signalizirala kraj ciklusa povećanja kamatnih stopa. Na sastanku ECB-a 14. septembra doneta je odluka o povećanju referentnih kamatnih stopa za 25 b.p., čime su stope kumulativno povećane za 450 b.p. od jula 2022. godine, kada je započet ciklus povećanja. U saopštenju sa sastanka ECB-a navodi se da inflacija nastavlja da opada, ali se i dalje očekuje da će ostati na visokom nivou u dužem vremenskom periodu.

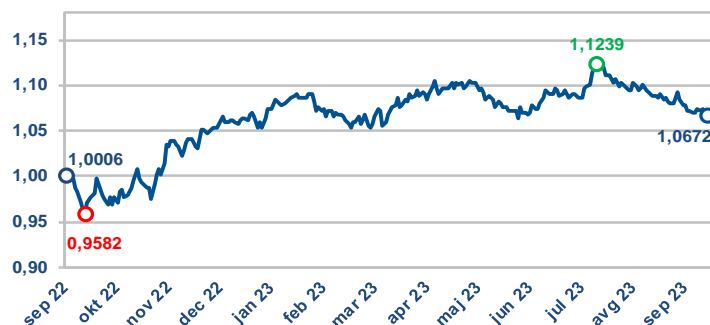
Pored toga, objavljeni su podaci iz SAD koji su bili viši od očekivanja, što je uticalo na dodatno jačanje dolara. Stopa rasta proizvođačkih cena u SAD u avgustu je na mesečnom nivou iznosila 0,7%, nakon 0,4% u julu, dok je na godišnjem nivou iznosila 1,6%, nakon 0,8% u julu. Maloprodaja u SAD u avgustu je na mesečnom nivou porasla za 0,6%, nakon 0,5% u julu. Broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD povećan je (tokom nedelje koja se završila 9. septembra) na 220 hiljada sa 217 hiljada u prethodnoj nedelji.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

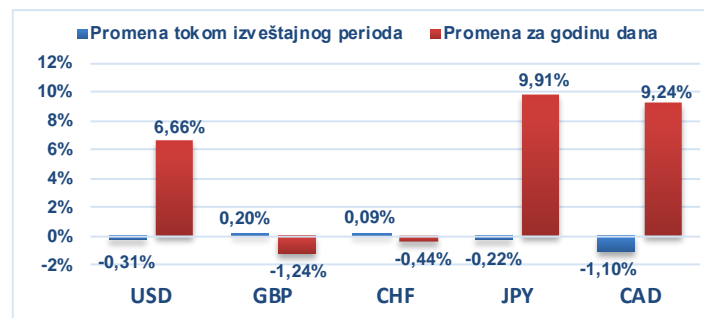
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Poslednjeg dana nedelje dolar je oslabio prema evru nakon objave indeksa poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, koji je, prema preliminarnoj proceni za septembar, smanjen na 67,7 (očekivano 69,0, nakon 69,5 u avgustu). Komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije smanjena je sa 75,7 na 69,8, dok je komponenta koja se odnosi na očekivanja smanjena sa 65,5 na 66,3.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0672 američka dolara za evro, pa je dolar zabeležio rast devetu nedelju zaredom.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD ostali su gotovo nepromenjeni na delu krive do godinu dana, dok su na dužem delu krive blago povećani. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 4 b.p. (na 5,04%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 7 b.p. (na 4,33%).

Prinosi su opali sredinom nedelje nakon što su podaci pokazali da je bazna inflacija nastavila da usporava u avgustu, u skladu sa očekivanjima. Međutim, prinosi su porasli nakon objavljivanja niza dobrih ekonomskih podataka u četvrtak i petak (maloprodaja, stopa rasta proizvođačkih cena, broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, industrijska proizvodnja, pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koju pokriva FED iz Njujorka), koji pokazuju da je privreda SAD i dalje u dobrom stanju, ukazujući na to da će FED morati da zadrži kamatne stope na visokom nivou duže vreme.

Stopa rasta potrošačkih cena u SAD u avgustu iznosila je 3,7% u odnosu na isti mesec prethodne godine (očekivano 3,6%) i nalazi se na višem nivou nego prethodnog meseca (3,2%). Mesečna stopa inflacije iznosila je 0,6%, u skladu sa očekivanjima, nakon 0,2% u julu i zabeležila je najveći rast od juna 2022. godine. Godišnja stopa bazne inflacije, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energenata, iznosila je 4,3%, u skladu sa očekivanjima, nakon 4,7% u julu i našla se na najnižem nivou od septembra 2021. Mesečna stopa bazne inflacije iznosila je 0,3%, a očekivao se blaži rast od 0,2%, koliki je bio u prethodna dva meseca. Podaci pokazuju da je rast inflacije posledica pre svega rasta cena benzina (10,6% na mesečnom nivou).

Stopa inflacije u SAD u avgustu iznosila 3,7%; drugi podaci pokazuju da je privreda i dalje u dobrom stanju

Maloprodaja u SAD povećana je za 0,6% u avgustu u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (0,1%) i više nego u julu (0,5%). Maloprodaja bez volatilnih kategorija: automobila, benzina, građevinskog materijala i prehrambenih usluga (tzv. kontrolna grupa), koja najpribližnije odslikava komponentu potrošnje stanovništva u BDP-u povećana je za 0,1%, dok se očekivao pad od 0,1%, nakon rasta od 0,7% u prethodnom mesecu.

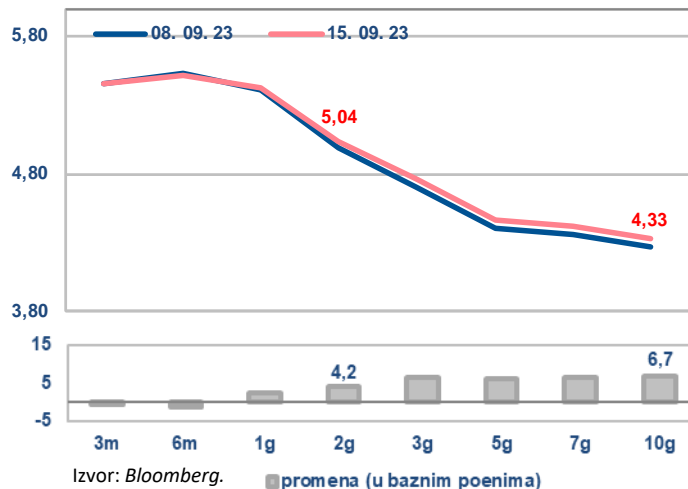
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 9. septembra povećan je sa 217 hiljada u prethodnoj nedelji na 220 hiljada, a očekivalo se da se poveća na 225 hiljada. S druge strane, broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji (do 2. septembra) povećan je sa 1,684 mln na 1,688 mln, a očekivalo se da se poveća na 1,690 mln.

Stopa rasta proizvođačkih cena u SAD u avgustu je iznosila 0,7% u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (0,4%) i rasta u prethodnom mesecu (0,4%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su više za 1,6%, takođe više od očekivanja (1,3%) i rasta na kraju prethodnog meseca (0,8%).

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnoj proceni za septembar, smanjen je sa 69,5 u avgustu na 67,7. Očekivanja inflacije u narednoj godini dana smanjena su sa 3,5% prethodnog meseca na 3,1% i nalaze se na najnižem nivou od marta 2021. godine, dok su dugoročna inflatorna očekivanja smanjena sa 3,0% na 2,7%.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

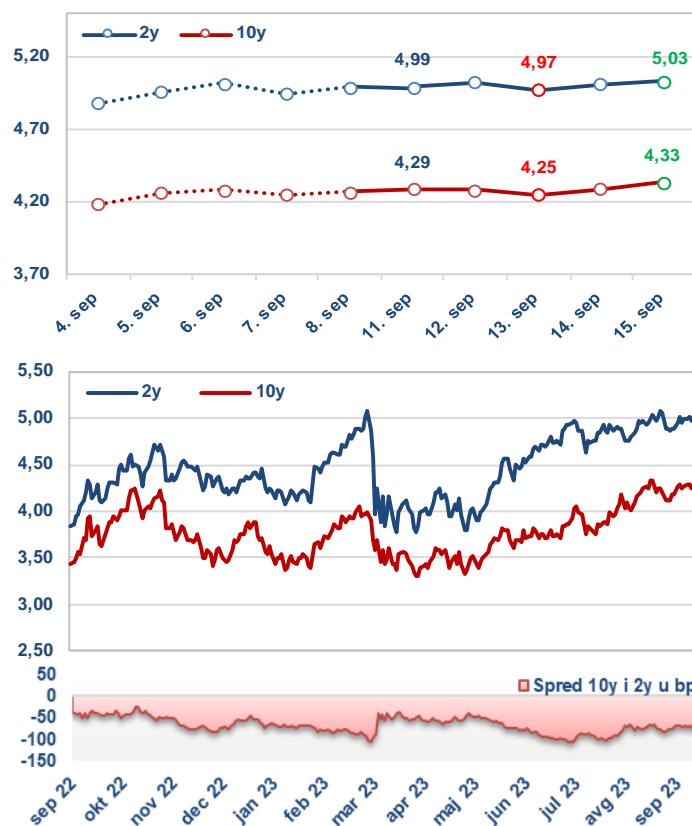
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, M/M	Avg	0,6%	0,6%	0,2%
Maloprodaja, M/M	Avg	0,1%	0,6%	0,5%
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Sep	69,0	67,7	69,5

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su duž cele krive prinosa. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 14 b.p., na 3,21%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za 6,5 b.p., na 2,67%.

Na rast prinosa uticao je rast očekivanja tržišnih učesnika da bi ECB na sastanku krajem nedelje mogla još jednom da poveća kamatne stope, uprkos usporavanju privrednog rasta i podacima koji ukazuju na pad inflacije, kao i usled očekivanja da bi kamatne stope mogle da ostanu na višem nivou u dužem vremenskom periodu.

Na sastanku ECB-a koji je održan 14. septembra doneta je odluka o povećanju referentnih kamatnih stopa za novih 25 b.p., čime su stope kumulativno povećane za 450 b.p. od jula 2022. godine, kada je započeo ciklus povećanja. Kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja, kao i kamatna stopa na kreditne olakšice, povećane su za 25 b.p. i iznose 4,00%, 4,50% i 4,75%, respektivno, kako bi ECB obezbedila povratak inflacije na ciljani nivo od 2%. U saopštenju sa sastanka ECB-a navodi se da inflacija nastavlja da opada, ali se i dalje očekuje da će ostati na visokom nivou u dužem vremenskom periodu i da će se buduće odluke donositi u zavisnosti od pristiglih podataka. ECB je u septembru revidirala naviše svoju projekciju inflacije sa 5,4% na 5,6% u 2023. godini i sa 3,0% na 3,2% u 2024. godini pod uticajem više cene energije i dalje prisutnog cenovnog pritiska po tom osnovu uprkos znacima određenog popuštanja. S druge strane, projekcija za 2025. godinu korigovana je naniže sa 2,2% na 2,1% pod uticajem jačanja evra, kao i pooštrenih uslova finansiranja i slabijeg privrednog rasta. Istovremeno, projekcija bazne inflacije nepromenjena je za 2023. godinu (5,1%), dok je revidirana naniže za 2024. godinu sa 3,0% na 2,9% i za 2025. godinu sa 2,3% na 2,2%.

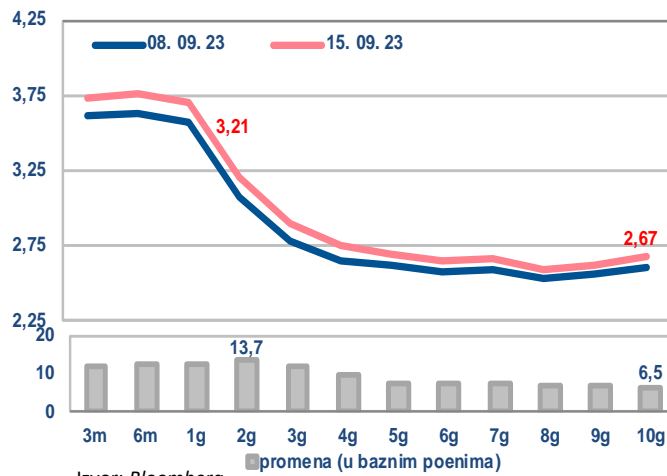
ECB povećala kamatne stope za 25 baznih poena, a stopa na depozitne olakšice našla se na istorijski najvišem nivou

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u septembru je povećan sa -12,3 na -11,4 (očekivano -15,0), dok je **ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za Nemačku** smanjen sa -71,3 na -79,4 (očekivano -75,5) i dostigao je najnižu vrednost u prethodne tri godine. **ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra** smanjen je u septembru i trenutno iznosi -8,9, što predstavlja smanjenje od 3,4 poena u odnosu na prethodni mesec, dok je **ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za zonu evra** zabeležio pad od 0,6 poena, na -42,6.

Industrijska proizvodnja u zoni evra u julu je smanjena za 1,1% u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (-0,9%), a nakon rasta od 0,4% u julu (revidirano sa 0,5%). Na godišnjem nivou, industrijska proizvodnja je smanjena za 2,2%, više od očekivanja (-0,3%), a nakon pada od 1,1% u julu (revidirano sa -1,2%). Industrijska proizvodnja zabeležila je pad u Irskoj, Nemačkoj i Italiji, a blago je porasla u Francuskoj, Holandiji i Španiji.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

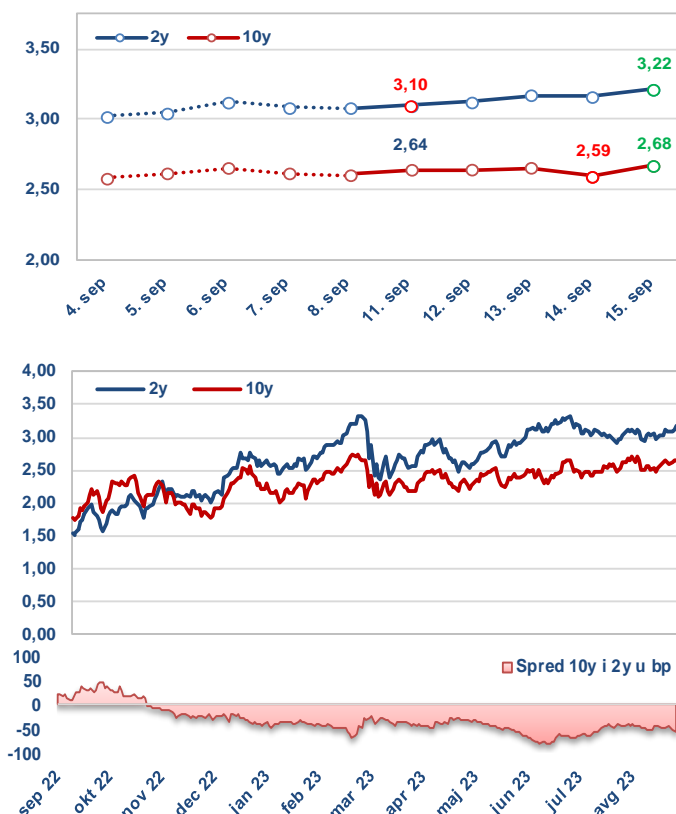
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku	Sep.	-15,0	-11,4	-12,3
ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra	Sep.	-	-8,9	-5,5
Industrijska proizvodnja u zoni evra, M/M	Jul	-0,9%	-1,1%	0,4%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

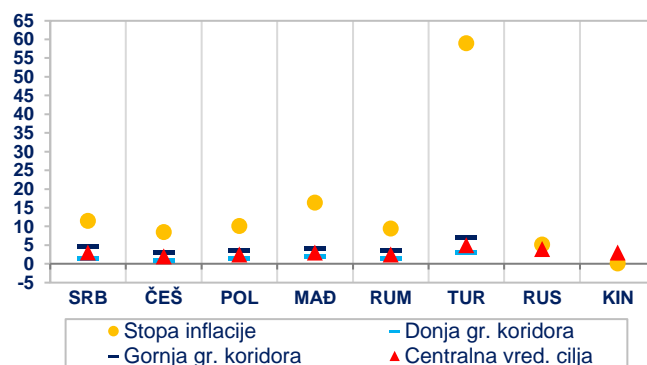
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T4, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	6. 10. 2023.	6,50
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	27. 9. 2023.	6,63
Poljska (NBP)	6,00	-0,75	6. 9. 2023.	4. 10. 2023.	-
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27. 9. 2022.	26. 9. 2023.	11,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 10. 2023.	7,00
Turska (CBRT)	25,00	7,50	24. 8. 2023.	21. 9. 2023.	30,00
Rusija (CBR)	13,00	1,00	15. 9. 2023.	27. 10. 2023.	-
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T4 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Rusije je 15. septembra donela odluku o povećanju referentne kamatne stope za 100 b.p., na 13,00%. Tržišni učesnici su većinski očekivali zadržavanje referentne stope na nepromenjenom nivou. Ova odluka dolazi nakon povećanja referentne stope od 350 b.p. na vanrednom sastanku održanom 15. avgusta. U saopštenju se navodi da je dodatno pooštavanje monetarne politike bilo potrebno kako bi se ograničio rast stope inflacije, odnosno da bi se vratila na ciljani nivo (4,0% YoY). Navodi se i da će se na narednim sastancima razmotriti dodatna povećanja referentne stope.

Rumunija je 11. septembra na međunarodnom finansijskom tržištu realizovala dual-tranche emisiju evroobveznica ročnosti pet i deset godina u evrima (s dospećem u 2028. i 2033. godini, respektivno), u ukupnom iznosu od 3,25 mlrd evra. Ukupna tražnja premašila je 7,5 mlrd evra. Evroobveznica ročnosti pet godina prodana je u iznosu od 1,50 mlrd. evra, po kuponskoj stopi od 5,500% uz stopu prinosa od 5,516%, dok je evroobveznica ročnosti deset godina prodana u iznosu od 1,75 mlrd evra po kuponskoj stopi od 6,375%, uz stopu prinosa od 6,487%.

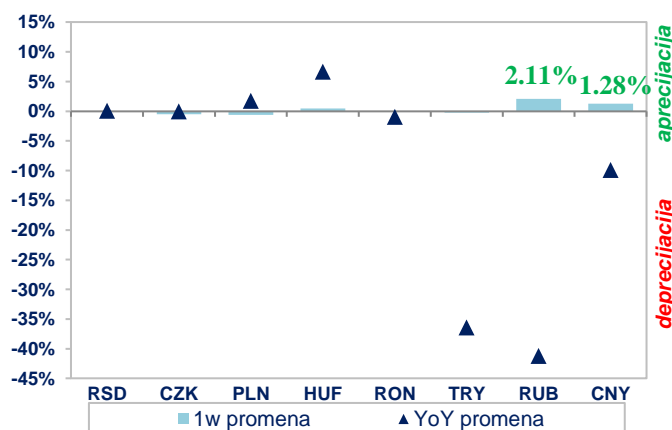
Centralna banka Kine je 15. septembra donela odluku o smanjenju stopa obavezne rezerve (Reserve Requirement Ratio – RRR) za 25 b.p. za sve finansijske institucije, osim za one za koje važi najniži nivo pomenute stope (5%). Nakon smanjenja, prosečni ponderisani RRR u bankarskom sistemu iznosi 7,4%. Ovo je drugo smanjenje stope obavezne rezerve ove godine (prethodno su smanjene za 25 b.p. u martu). Centralna banka Kine donela je pomenutu odluku radi povećanja likvidnosti i pružanja podrške ekonomskom oporavku. Takođe, Banka je zadržala stopu Medium-term Lending Facility (MLF) na nepromenjenom nivou od 2,50%, nakon neočekivanog smanjenja od 15 b.p. u avgustu.

Tokom izveštajnog perioda za posmatrane zemlje su objavljene su stope inflacije za avgust:

- **Poljska:** 10,1% YoY (0,0% MoM), bazna inflacija je zabeležila nivo od 10% YoY (0,3% MoM);
- **Češka:** 8,5% YoY (0,2% MoM), bazna inflacija je zabeležila nivo od 6,0% YoY;
- **Rumunija:** 9,4% YoY (0,5% MoM);
- **Kina:** 0,1% YoY (0,3% MoM).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,120	-4,0	-93,0
Češka (2033)	4,448	-5,2	-10,5
Poljska (2033)	5,590	1,5	-48,0
Mađarska (2032)	6,892	-11,5	-236,6
Rumunija (2032)	6,804	-0,5	-129,8
Turska (2032)	23,310	169,0	1211,0
Kina (2033)	2,661	-0,2	0,0

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 0,30% i kretala se u rasponu od 1.909,45 do 1.925,44 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cene zlata uticali su: **zabrinutost zbog sve snažnijih inflatornih pritisaka** nakon povećanja cena nafte iznad 90 dolara po barelu, što podstiče rast troškova transporta i proizvodnje; **optimizam oko ekonomskog oporavka Kine**, najvećeg svetskog potrošača plemenitih metala; **trgovanje polugama zlata na Šangajskoj berzi** po istorijski rekordnoj premiji, koja je oko 120 dolara po unci bila viša od međunarodne cene; **očekivanja investitora da će FED napraviti pauzu** u povećanju nivoa kamatnih stopa **na narednom sastanku**; **povećana zabrinutost da će u SAD, ako Predstavnički dom i Senat do 1. oktobra ne donesu predlog Zakona o finansiranju savezne vlade, uslediti blokada rada svih vladinih agencija zbog neslaganja oko ograničavanja javne potrošnje u fiskalnoj 2024.**

Cena zlata porasla za 0,30% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.925,44 dolara po unci

Na pad cene zlata tokom posmatrane nedelje uticali su: **smanjenje količine zlata u najvećem svetskom berzanskom fondu SPDR Gold Trust na najniži nivo** u poslednjih osam meseci; **visoke stope prinosa na državne obveznice SAD, kao i rast vrednosti dolara**, koji su značajno uticali na umanjene tražnje za zlatom kao nekamatonosnom klasom aktive.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent porasla je za 2,88% i kretala se u rasponu od 92,07 do 95,10 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

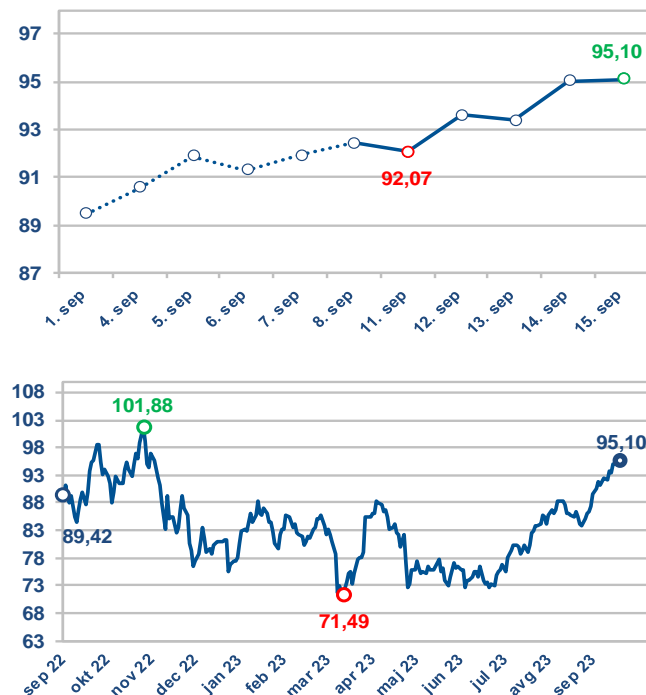
Na rast cene nafte uticali su: **smanjena proizvodnja nafte od strane OPEC-a; predviđanja Međunarodne agencije za energetiku (IEA) o poteškoćama oko snabdevanja tržišta naftom**, koje prete većoj nestabilnosti cena, posebno nakon odluka o produženju dobrovoljnih smanjenja proizvodnje nafte od strane Saudijske Arabije i Rusije do kraja 2023; **očekivanje manjka nafte na svetskom tržištu od oko 3,3 miliona barela dnevno u narednom tromesečju** (najveći deficit u poslednjih deset godina); **povećana tražnja hedž fondova za kupovnom fjučersa na sirovu naftu; zatvaranje terminala za izvoz nafte iz luka u istočnoj Libiji zbog posledica snažnog uragana; podaci o rastu tražnje za naftom u Kini, kao i vest da su strateške rezerve nafte u SAD na najnižem su nivou od 1985.**

Cena nafte porasla za 2,88% i na kraju posmatranog perioda iznosila 95,10 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte u posmatranj nedelji uticali su: **rast izvoza nafte iz Venecuele; povećana ponuda iranske sirove nafte; izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o neočekivanom povećanju nivoa zaliha nafte u SAD, kao i povećanje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije Baker Hughes.**

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.